

Steen: Der findes en livsvisdom, en gammel menneskelig erfaring, der har fundet sit udtryk i en sætning, som lyder således: man bør ikke stille sig uløselige opgaver. Det synes jeg selv lyder meget fornuftigt, og jeg synes, det er efterlevelse værd. Men ved at gennemlæse det lovforslag, der nu foreligger her, er jeg kommet til den vurdering, at det netop er en sådan opgave, det udvalg, der har arbejdet med forslaget, har været stillet over for.

Jeg erkender gerne den gode hensigt og forstår til fuldkommenhed det formål, den højtærede kirkeminister har haft med lovforslagets fremsættelse og med alle sine energiske bestræbelser for at få gennemført det — et formål, der fremtræder tydeligere og tydeligere, jo længere man blader tilbage og læser de tidligere forslag. Men det, der var hensigten, det, der var tanken med forslaget, kunne selvfølgelig kun nås på bekostning af menighedernes bestående, hævdvundne ret til frit at vælge den præst, de ønsker, blandt dem, der ønsker at være deres præst og har den uddannelse, dette forudsætter.

Men når vi så kommer til at skulle foretage nogen beskæring af denne ret, ønsker den danske befolknings store flertal ikke at gøre det. Det har det udvalg, som har arbejdet med sagen, fuldt ud forstået, erkendt, tilsluttet sig og handlet efter. Jeg kan ikke nægte, at jeg nærer en vis beundring for den opfindsomhed, der fra udvalget er udvist for at sikre de menigheder, det kommer til at dreje sig om, at de, selv om fremgangsmåden nu bliver en anden, i realiteten bevarer retten til at få den præst, de ønsker. Dette er lykkedes for udvalget, men naturligvis uundgåeligt på bekostning af det, der var forslagets hensigt, af den simple grund, at disse to synspunkter er uforenelige. Derfor var den stillede opgave uløselig.

Lovforslaget, som det foreligger for os i dag efter de ved anden behandling gennemførte ændringer, udskiller et afsnit af samfundslivet, hvor forholdet fremefter bliver dette, at folk, der har en uddannelse, som de ledige embeders besættelse forudsætter, ikke længere som hidtil har ret til at søge disse embeder på lige fod med andre. Jeg tror, man må erkende, at det er en højst ejendommelig ordning.

Og ser jeg på menighedernes fremtidige stilling, må jeg konstatere, at der indføres en forskelsbehandling. Der opstilles to fremgangsmåder ved besættelse af præsteembeder. Men det erkender jeg, og det ønsker jeg også ved denne lejlighed skal siges, at for begge formers vedkommende bevarer menighederne deres indflydelse, såfremt de selv ønsker at udøve den. Det ønsker jeg at understrege, ikke mindst for at den tale, det ærede medlem hr. Kr. Juul holdt forleden dag, ikke skal stå uimodsagt. Jeg var meget opmærksom, da det ærede medlem tog ordet, og tænkte, at nu kom der nok gode grunde imod forslaget. Men med alle de synspunkter, han fremdrog, argumenterede han imod lovforslaget, som det oprindeligt var, og imod tidligere forslag, der nu ikke længere har nogen interesse, men ikke for mig at høre på noget punkt imod det foreliggende lovforslag.

Der er ting, jeg vil være taknemlig for at få en forklaring på — jeg ved ikke, om ministeren vil forsøge at give mig den, eller man fra udvalgets side vil gøre det — og det, jeg her tænker på, er dette: når man nu har bestræbt sig for at sikre de menigheder, det i denne forbindelse drejer sig om, en adgang til, at præsteudvælgelsen kan ske ved direkte valg, hvad der efter min almindelige vurdering er et fremskridt sammenlignet med det indirekte gennem menighedsrådet, men en fremgangsmåde, som der naturligvis kan opstilles mange praktiske og også visse principielle betæneligheder over for — men når man har overvundet disse betæneligheder, er det meget, meget svært for mig at se, at der kan bestå betæneligheder, der hindrer, at man bruger den fremgangsmåde ved de fire besættelser, mens man udmærket kan anvende den uden nogen betænkelighed ved den femte besættelse. Havde man udformet lovforslaget sådan, at denne nydannelse skulle gælde alle embeder, havde lovforslaget i hvert fald også indeholdt et fremskridt.

Jeg har aldrig troet på, at der var nogen mulighed for ad lovgivningens vej at løse den opgave, den højtærede kirkeminister her havde stillet sig. Jeg tror ikke et øjeblik på, at det foreliggende lovforslag løser noget problem, og det vil man sikkert komme til at erkende, når de tre år er gået og loven skal tages op til revision.